

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U005064

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-09-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подосинніков Сергій Васильович

2. Serhii Podosynnikov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0006-3786-5907

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 076

Назва наукової спеціальності: Підприємництво та торгівля

Галузь / галузі знань: управління та адміністрування

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 40804 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Дата захисту: 07-09-2026

Спеціальність за освітою: Економіка підприємства

Місце роботи здобувача: Товариство з обмеженою відповідальністю «Сенсі»

Код за ЄДРПОУ: 21111749

Місцезнаходження: Суми, Сумський р-н., 40024, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16390

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.56.21, 06.56.31, 06.71.63

Тема дисертації:

1. Розвиток підприємницької екосистеми стартапів у зеленій енергетиці під впливом регуляторного середовища
2. Development of the Entrepreneurial Ecosystem of Green Energy Startups under the Influence of the Regulatory Environment

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена поглибленню теоретико-методичних засад та розробленню науково-методичних підходів і рекомендацій щодо розвитку підприємницької екосистеми стартапів у зеленій енергетиці з урахуванням впливу регуляторного середовища та інструментів державної підтримки. У роботі узагальнено наукові напрацювання щодо сутності та структури підприємницької екосистеми стартапів зеленої енергетики як цілісної сукупності учасників, інститутів і механізмів їх взаємодії та обґрунтовано системоутворювальну функцію регуляторного середовища, що реалізується через чотири канали впливу інституційної якості на підприємницьку активність: зниження трансакційних витрат, забезпечення виконуваності контрактів, підвищення довіри до довгострокових зобов'язань політики та зниження ризик-премії інвесторів. Бібліометричне картування поля регуляторних бар'єрів, виконане із застосуванням інструментарію Bibliometrix/Biblioshiny, дозволило окреслити тематичні кластери дискурсу та

ідентифікувати дефіцит цілісних уявлень про економічні механізми впливу регулювання на зелене підприємництво. Систематизовано сім груп бар'єрів (регуляторно-інституційних, фінансово-економічних, технологічних та інфраструктурних, ринкових і цінових, інформаційно-освітніх і когнітивних, соціально-культурних і поведінкових та підприємницько-екосистемних) із диференціацією за макро-, мезо- й мікрорівнями та проєкцією на воєнний і повоєнний контекст України; порівняння національних моделей підтримки енергетичних стартапів засвідчило відсутність їх універсальної конфігурації. Запропоновано комплексну модель інноваційно-фінансового та цифрового супроводу розвитку екосистеми, особливість якої полягає у системній інтеграції інноваційної (підтримка за рівнями технологічної готовності), фінансової (стадійно диференційовані інструменти із забезпеченням безперервності фінансування через подолання «долин смерті») та цифрової (платформи узгодження попиту й пропозиції капіталу, хмарні технології, штучний інтелект, блокчейн) підсистем в єдину адаптивну систему, узгоджену зі стадіями життєвого циклу стартапу. Удосконалено науково-методичний підхід до оцінювання впливу державних видатків на дослідження та розробки в енергетичному секторі на розвиток зелених стартапів: на панелі 23 країн за 2000–2023 роки із застосуванням лічильних моделей та оцінювання методом псевдомаксимальної правдоподібності Пуассона встановлено відсутність стійкого прямого зв'язку з появою нових компаній за найбільш виразного зв'язку з фінансуванням пізніх стадій, передусім у сегменті низьковуглецевих технологій. Удосконалено методичний інструментарій оцінювання впливу інституційної якості та якості врядування: на панелі 144 країн за 2000–2023 роки з урахуванням поточних, відкладених і нелінійних ефектів виявлено вибірккову дію окремих вимірів врядування (політичної стабільності, верховенства права, ефективності уряду), що проявляється синхронно, із часовою затримкою або після досягнення певних інституційних порогів. Удосконалено науково-методичне забезпечення оцінювання впливу жорсткості екологічної політики: декомпозиція інтегрального показника на дванадцять інструментальних компонентів на панелі 47 країн за 2000–2023 роки підтвердила пріоритетність ринкових механізмів (зелених тарифів, аукціонів і сертифікатів) порівняно із загальним посиленням регуляторного тиску. Набули подальшого розвитку науково-методичні положення щодо оцінювання впливу інфраструктурно-мережевих умов: на панелі 19 європейських країн за 2010–2020 роки розмежовано часові та вартісні параметри приєднання до електромережі й обґрунтовано пріоритетність скорочення тривалості підключення порівняно з компенсацією його вартості. Розвинено методичні засади оцінювання адміністративних бар'єрів ринкового входу: на панелі 24 країн за 2004–2020 роки встановлено стримувальний вплив строків започаткування бізнесу та вимог до мінімального капіталу за сприятливої дії якості регуляторного середовища. Розвинено науково-методичні підходи до оцінювання результативності інструментів державної підтримки: на панелі 37 країн за 2018–2023 роки визначено межі продуктивної інтенсивності підтримки та ризики витіснення приватної підприємницької активності за надмірного втручання на ранніх стадіях фінансування. Узагальнюючим результатом є висновок, що регуляторне середовище й інструменти державної підтримки впливають на розвиток екосистеми зелених стартапів насамперед через канали фінансування та масштабування, діючи опосередковано, із часовою затримкою та по-різному для зеленого й цифрового сегментів. Запропоновано практичні рекомендації щодо переходу від універсальних до адаптивних, стадійно та сегментно диференційованих інструментів державної політики, скорочення строків і підвищення прозорості дозвільних процедур, розбудови ланцюга трансформації публічних інвестицій у підприємницькі результати та адресного посилення критичних інституційних компонентів.

2. The dissertation is devoted to deepening the theoretical and methodological foundations and developing methodological approaches and recommendations for developing the entrepreneurial ecosystem of green energy startups under the influence of the regulatory environment and state support instruments. The study generalizes scholarly work on the essence and structure of this ecosystem as an integral set of actors, institutions, and mechanisms of their interaction, and substantiates the system-forming function of the regulatory environment, which operates through four channels by which institutional quality affects entrepreneurial activity: reducing transaction costs, ensuring contract enforceability, increasing trust in long-term policy commitments, and lowering the investor risk premium. Bibliometric mapping of the field of regulatory barriers, performed with

Bibliometrix/Biblioshiny, delineated the thematic clusters of the discourse and identified a deficit of integrated understanding of the economic mechanisms through which regulation affects green entrepreneurship. Seven groups of barriers are systematized (regulatory-institutional, financial-economic, technological and infrastructural, market and price, informational-educational and cognitive, sociocultural and behavioral, and entrepreneurial-ecosystem) differentiated across the macro, meso, and micro levels and projected onto Ukraine's wartime and postwar context; a comparison of national models of support for energy startups revealed no universal configuration. A comprehensive model of innovation, financial, and digital support for ecosystem development is proposed, whose distinctive feature is the systemic integration – into a single adaptive system aligned with the stages of the startup life cycle – of an innovation subsystem (support by technology readiness levels), a financial subsystem (stage-differentiated instruments ensuring continuity of financing by bridging the "valleys of death"), and a digital subsystem (platforms matching capital supply and demand, cloud technologies, artificial intelligence, blockchain). The methodological approach to assessing the impact of public expenditure on research and development in the energy sector on green startups has been improved: on a panel of 23 countries over 2000–2023, using count models and Poisson pseudo-maximum likelihood estimation, no stable direct relationship with the emergence of new companies was established, whereas the most pronounced relationship concerned late-stage financing, primarily in low-carbon technologies. The methodological toolkit for assessing the impact of institutional quality and the quality of governance has been improved: on a panel of 144 countries over 2000–2023, accounting for contemporaneous, lagged, and nonlinear effects, individual governance dimensions (political stability, the rule of law, government effectiveness) were shown to act selectively, synchronously, with a time lag, or once certain institutional thresholds are reached. The methodological support for assessing the impact of environmental policy stringency has been improved: decomposition of the integral indicator into twelve instrumental components on a panel of 47 countries over 2000–2023 confirmed the priority of market-based mechanisms – feed-in tariffs, auctions, and certificates – over a general tightening of regulatory pressure. Methodological provisions for assessing the impact of infrastructural and grid conditions have been further developed: on a panel of 19 European countries over 2010–2020, the time and cost parameters of grid connection were distinguished and shortening connection times was shown to take priority over compensating their cost. The methodological framework for assessing administrative barriers to market entry has been advanced: on a panel of 24 countries over 2004–2020, business start-up times and minimum capital requirements proved restraining, while regulatory quality proved facilitating. Approaches to assessing the effectiveness of state support instruments have been advanced: on a panel of 37 countries over 2018–2023, the limits of the productive intensity of support and the risks of crowding out private entrepreneurial activity under excessive intervention at early financing stages were determined. The overarching result is the conclusion that the regulatory environment and state support instruments affect the green startup ecosystem primarily through the channels of financing and scaling, acting indirectly, with a time lag, and differently for the green and digital segments. Practical recommendations are proposed for moving from universal to adaptive state policy instruments differentiated by stage and segment, shortening and making permitting procedures more transparent, building a chain that transforms public investment into entrepreneurial outcomes, and targeted strengthening of critical institutional components.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Lyeonov S., Podosynnikov S., Strielkowski W. Does a Reliable Electricity Grid Connection Matter for the Development of European Renewable Energy Startups? *Energy Policy*. 2025. Vol. 206. Article 114749. DOI: 10.1016/j.enpol.2025.114749
- Bilan S., Ibadov A., Marci A., Danileviča A., Podosynnikov S. Ethical and Transparent Governance for Sustainable Innovation: Does Institutional Quality Support Green and Digital Energy Start-Up Development? *Business Ethics and Leadership*. 2026. Vol. 10, No. 2. P. 32–54. DOI: 10.61093/bel.10(2).32-54.2026
- Sitnicki M. W., Lyeonov S., Kurinskyi D., Podosynnikov S. Do Public Energy RD&D Investments Foster Green Entrepreneurship? Evidence from Start-Up Formation and Venture Financing. *Environmental Economics*. 2026. Vol. 17(3). P. 11–34. DOI: 10.21511/ee.17(3).2026.02
- Sitnicki M. W., Kurinskyi D., Ballová M., Vasylieva T., Podosynnikov S. Public R&D Support, Financial Instruments, and Energy Start-Up Ecosystems in Europe: Evidence on Non-Linear and Delayed Effects. *Investment Management and Financial Innovations*. 2026. Vol. 23(2). P. 424–441. DOI: 10.21511/imfi.23(2).2026.31
- Sitnicki, M.W., Kurinskyi, D., Užik, J., & Podosynnikov, S. Energy policy stringency and Green digital energy Start-ups. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, 2026. Vol. 3. P. 235–246. DOI: 10.33271/nvngu/2026-3/235
- Myroshnychenko I., Podosynnikov S., Halynskiy D., Ushkalov M., Chuhai O. Regulatory Barriers for Entrepreneurship and Start-Ups in Renewable Energy: Bibliometric Analysis. *SocioEconomic Challenges*. 2024. Vol. 8, No. 3. P. 181–210. DOI: 10.61093/sec.8(3).181-210.2024
- Dobrovolska O., Ortmanns W., Podosynnikov S., Halynskiy D., Miniailo A. Start-Ups and Entrepreneurship in Renewable Energy: Investments and Risks. *Financial Markets, Institutions and Risks*. 2024. Vol. 8, No. 2. P. 213–240. DOI: 10.61093/fmir.8(2).213-240.2024
- Podosynnikov S., Kochneva V., Kolotilina O. The Impact of Market Entry Registration Procedures on the Development of Start-Ups in the Clean and Digital Energy Sector: Findings for Public Governance. *Financial Markets, Institutions and Risks*. 2024. Vol. 8, No. 4. P. 163–178. DOI: 10.61093/fmir.8(4).163-178.2024
- Podosynnikov S., Halynskiy D. Digital Transformation of Energy Entrepreneurship: Challenges and Opportunities for Sustainable Development. *Socio-Economic Relations in the Digital Society*. 2026. Vol. 1, No. 69. P. 31–44. DOI: 10.55643/ser.1.69.2026.671
- Halynskiy D., Podosynnikov S. Clustering EU Countries and Ukraine by Green Energy Startup Environment Attractiveness. *Приазовський економічний вісник*. 2026. Вип. 2(46). С. 17–26. DOI: 10.32782/2522-4263/D2026-2-3
- Подосинніков С., Галинський Д. Кіберстійкість як нова вимога до зелених стартапів. *Socio-Economic Relations in the Digital Society*. 2026. № 2(60). С. 45–59. DOI: 10.55643/ser.2.60.2026.676
- Подосинніков С. В., Личева М. І. Бар'єри розвитку підприємництва та стартапів у сфері відновлюваної енергетики. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2026. № 3. С. 114–126. DOI: 10.66416/2522-1620.3.2026.114-126
- Подосинніков С. В., Леонов С. В. Державна політика як системоутворюючий чинник формування підприємницької екосистеми стартапів у сфері відновлюваної енергетики. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2026. № 235–246
- Подосинніков С. В. Краудфандинг і краудінвестинг як джерело капіталу для зелених енергетичних стартапів. *Проблеми та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (3 грудня 2025 р.)*. Суми, 2025. С. 98–101
- Подосинніков С. В. Інфраструктурні та мережеві умови розвитку стартапів у відновлюваній енергетиці: роль інформаційних технологій. *Сучасні інформаційні технології та системи в управлінні: збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів і студентів (28–29 квітня 2026 р.)*. Київ, 2026. С. 224–225
- Подосинніков С. В. Механізми венчурного та зеленого фінансування як каталізатори розвитку екосистеми енергетичних стартапів в Україні. *Фінансові інструменти сталого розвитку економіки: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (16 квітня 2026 р.)*. Чернівці, 2026. С.

- Подосинніков С. В. Державна регуляторна та інноваційна політика як чинник розвитку підприємницької екосистеми зелених стартапів. Юність науки – 2026: збірник тез доповідей XVI Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Чернігів, 22-23 квітня 2026 р.). Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2026. С. 273–274
- Подосинніков С. В. Регуляторні процедури виходу на ринок стартапів у сфері чистої та цифрової енергетики. Стратегічні імперативи підприємництва та логістики: Матеріали Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. здоб. вищої освіти та молодих вчених (16 квіт. 2026 р.) / відп. ред. О. М. Полінкевич, О. М. Завадська. Електрон. дані. Луцьк: ЛНТУ, 2026. С. 73–75
- Подосинніков С. В. Вплив державних енергетичних RD&D-інвестицій на формування та фінансування зелених стартапів. Синергія науки і бізнесу 2026: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (ХНТУ, 22–24 квітня 2026 року) у 3-х т. ; Т. 2 / за ред. О.В. Чепелюк. – Львів, Торунь: Liha-Pres, 2026. – С. 86–89

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення стану навколишнього середовища; економія енергоресурсів; розвиток підприємницької екосистеми стартапів у сфері зеленої енергетики; удосконалення регуляторного середовища та інструментів державної підтримки зеленого підприємництва; підвищення енергетичної безпеки держави

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U114364 0121U114396 0121U114477

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Васильєва Тетяна Анатоліївна

2. Tetiana Vasylieva

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0635-7978

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петраскевичус Владислав __

2. Vladislavas Petraškevičius

Кваліфікація: д.філософ, доц., 051

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6131-1318

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вільнюський технічний університет імені Гедимінаса

Код за ЄДРПОУ: 999647857

Місцезнаходження: Sauletekis пр. 11-801, Вільнюс, LT-10223, Литва

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Затонацька Тетяна Георгіївна

2. Tetiana Zatonatska

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9197-0560

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Прокопенко Ольга Володимирівна

2. Olha Prokopenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1362-478X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вороненко В'ячеслав Ігорович

2. Viacheslav Voronenko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0301-5924

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макаренко Інна Олександрівна

2. Inna Makarenko

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7326-5374

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Карінцева Олександра Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Карінцева Олександра Іванівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Бойко Антон Олександрович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна